

Національний
банк України

Результати опитування керівників
підприємств Івано-Франківської
області щодо їх ділових очікувань*

IV квартал 2022 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Івано-Франківської області в IV кварталі 2022 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Івано-Франківської області у IV кварталі 2022 року свідчать, що на тлі активних бойових дій і терористичних атак респонденти очікують збільшення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні, водночас негативно оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Прогнозується нижча інфляція. Девальваційні очікування залишаються високими.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- збільшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні: баланс відповідей – 6.5% (у попередньому кварталі – «мінус» 12.5%) (графік 1). У цілому по Україні респонденти очікують зменшення обсягів виробництва – «мінус» 32.3%;
- зростання цін на споживчі товари та послуги нижчими темпами: 53.3% респондентів очікують, що зростання цін не перевищить 20.0% (у попередньому кварталі – 28.6%), у цілому по Україні – 37.6%. Головними чинниками інфляції респонденти продовжують називати курс гривні до іноземних валют, воєнні дії та витрати на виробництво (графік 2);
- девальвацію національної валюти: знецінення гривні відносно долара США очікували 80.0% респондентів (у попередньому кварталі – 78.6%), у цілому по Україні – 88.5%;
- погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств: баланс відповідей – «мінус» 25.0% (у попередньому кварталі – 0.0%) (таблиця). У цілому по Україні – «мінус» 11.5%;
- зменшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції: баланс відповідей – «мінус» 25.0% (у попередньому кварталі – 31.3%). У цілому по Україні баланс відповідей – «мінус» 7.3%;
- збільшення інвестиційних видатків як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – 6.7% та 12.5% відповідно (у попередньому опитуванні – по 12.5% відповідно). У цілому по Україні очікується зменшення інвестиційних видатків: баланси відповідей – «мінус» 26.9% та «мінус» 16.6% відповідно;
- скорочення кількості працівників на своїх підприємствах: баланс відповідей – «мінус» 18.8% (у попередньому кварталі – 0.0%) (графік 4). У цілому по Україні – «мінус» 20.1%;
- уповільнення зростання цін як на товари/послуги, що купують підприємства, так і на продукцію власного виробництва високими темпами: баланси відповідей – 81.3% та 56.3% (у III кварталі 2022 року – 100.0% та 81.3% відповідно). За оцінками респондентів області, найбільше на подорожчання товарів/послуг власного виробництва впливають ціни на енергоносії, курс гривні до іноземних валют, а також ціни на сировину та матеріали (графік 7);
- зростання витрат на одиницю продукції значно нижчими темпами: баланс відповідей – 50.0% (у III кварталі 2022 року – 87.5%). Водночас очікується зростання витрат на оплату праці одного найманого працівника: баланс відповідей – 56.3% (як у попередньому кварталі) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називають воєнні дії та їх наслідки, занадто високі ціни на енергоносії (вплив чинника значно посилюється) та недостатній попит (графік 5).

Підприємства області очікують, що зростання потреби в позикових коштах найближчим часом послабиться (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити, розділилися, 50.0% з них надають перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом стали жорсткішими (графік 9). Основними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти називають невпевненість у спроможності підприємства вчасно виконувати боргові зобов'язання (вплив чинника значно посилюється порівняно з попереднім опитуванням), занадто високі ставки за кредитами та значні коливання курсу гривні до іноземних валют (графік 10).

Усі респонденти області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 94.2%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

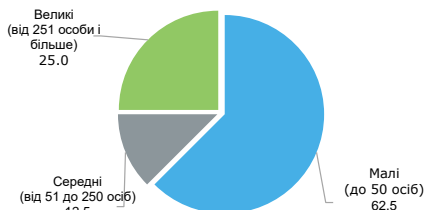
- поточний фінансово-економічний стан підприємств задовільний: баланс відповідей – 0.0% (як у III кварталі 2022 року). У цілому по Україні фінансово-економічний стан підприємств поганий – «мінус» 19.3%;
- рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний: баланс відповідей – «мінус» 40.0% (у попередньому кварталі – 0.0%);
- підприємства області здатні задовольнити неочікуване збільшення попиту за рахунок власних виробничих потужностей: баланс відповідей – 21.4% (у III кварталі 2022 року – 6.7%).

Паспорт вибірки^{1,2}

Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

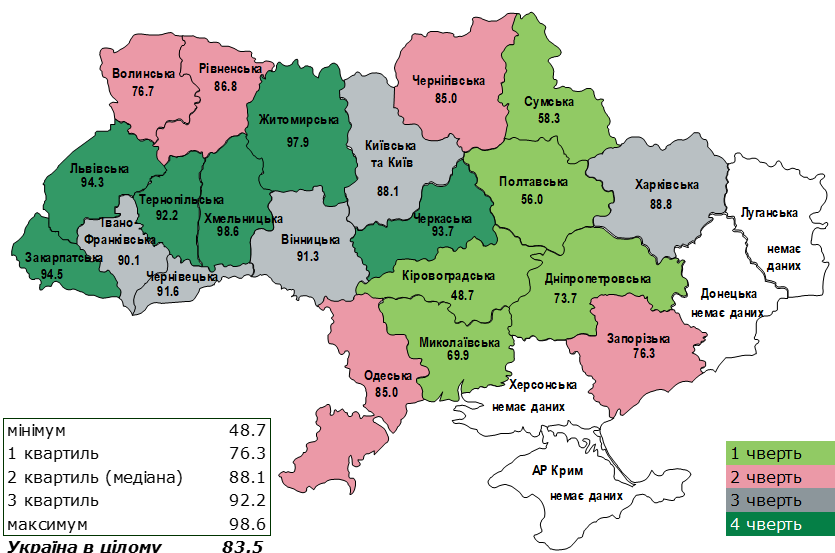

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 31 жовтня – 25 листопада 2022 року;
- опитано всього 16 підприємств;
- вибірка підприємств за видами економічної діяльності нерепрезентативна.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

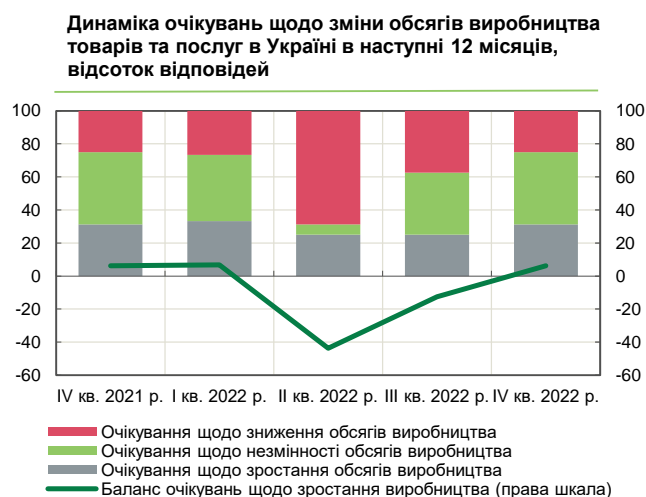
*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
 **медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Івано-Франківської області щодо ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	IV кв. 2021 р.	I кв. 2022 р.	II кв. 2022 р.	III кв. 2022 р.	IV кв. 2022 р.
фінансово-економічного стану	-12.5	-20.0	-13.3	0.0	-25.0
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	6.3	7.1	-6.3	31.3	-25.0
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	6.7	20.0	0.0	12.5	6.7
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	6.7	26.7	-12.5	12.5	12.5
кількості працівників	20.0	6.7	0.0	0.0	-18.8

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.
³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

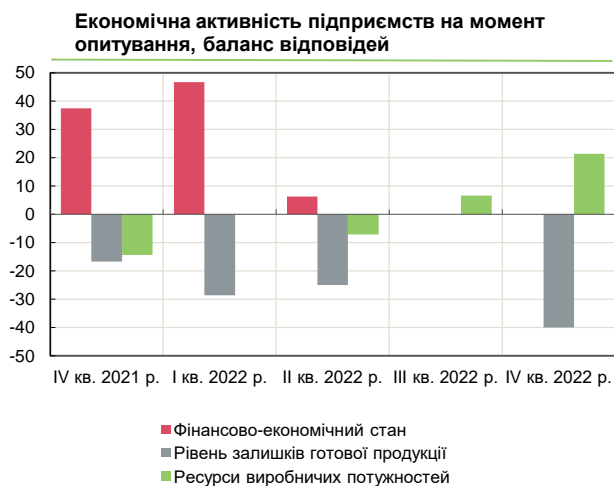
Графік 1

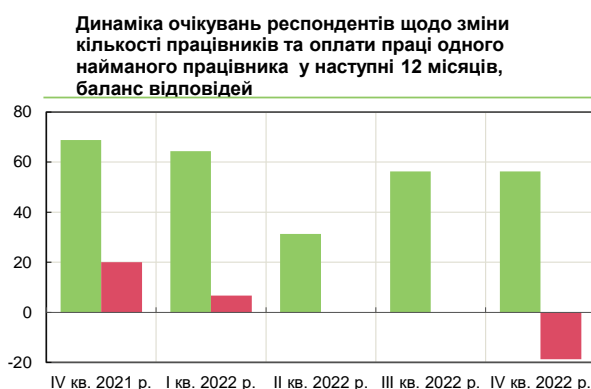
Графік 2

Графік 3

Графік 4

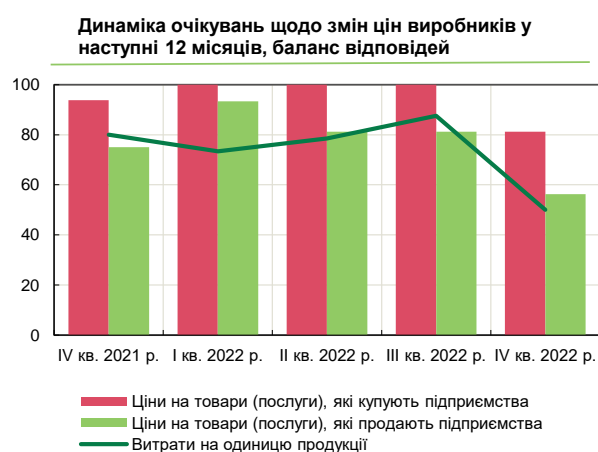

Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

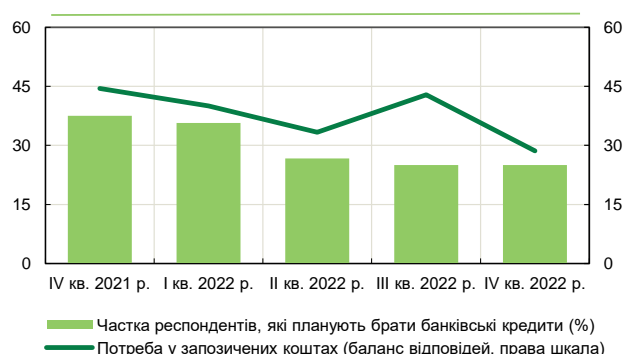
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

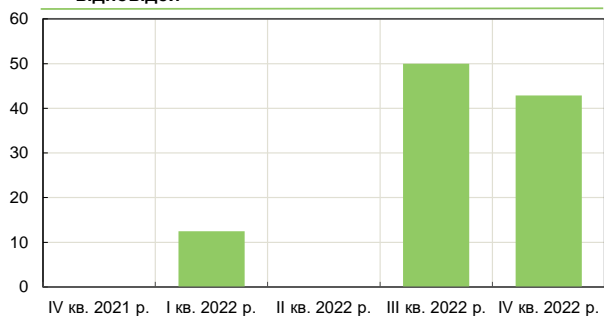
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

